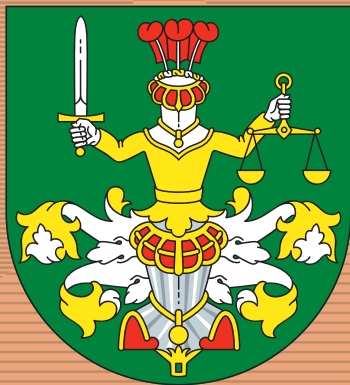

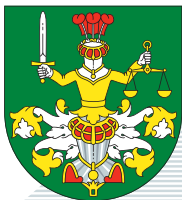
Maršovský zpravodaj

číslo **1/2025** | BŘEZEN 2025

ZDARMA

Zpravodaj vychází čtyřikrát do roka. Uzávěrka příštího čísla je 2. 6. 2025

Přejeme všem brzký konec zimy a zveme na všechny akce společensko-kulturní sezóny. Dovolte mi opět a čím dál více vřele poděkovat všem, kteří se na jejich organizaci podílejí. Opravdu to je obrovské množství „neviditelné“ práce a starostí.

Určitě všechny zajímá další vývoj kolem projektu revitalizace zámku. V současné době probíhají složitá jednání s „památkáři“. Stále doufám, že se podaří domluvit a v příštím čísle budu moci zveřejnit dohodnutou vizi záchrany a oživení celého areálu. Stejně tak mi dovoluňte na příští číslo ponechat akce a úpravy na obecních nemovitostech, které plánujeme pro letošní rok. Většina bude realizována ve druhé polovině roku v závislosti na finančních prostředcích. Děkuji. Přeji příjemné dny 😊.

Ing. Pavel Mrázek, starosta obce

Kulturní a sportovní akce v Maršově 2025

- 12. 4. Čištění potoka a řeky Úpy
(Lysečinský potok, Úpa)
- 13. 4. Otevřeně o závislostech (RC Hrošík)
- 25. 4. Koncert kapela vodLabe
(Kafe & víno NADE DNEM) od 20h
- 26. 4. Den Země (areál základní školy)
- 26. 4. Velká cena Krkonoš
(fotbalové hřiště)
- 30. 4. Čarodějnice (u hasičárny)
- 7. 6. Rodinný piknik (RC Hrošík)
- 7. 6. Rybářské závody dospělých
(Albeřický rybník)
- 7. 6. Vernisáž obrazů Lucie Svoboda
(Kafe & víno NADE DNEM)
- 14. 6. Doteky (DOTEK)
- 25.-27. 7. Za dvě dvě (starý kostel)
- 2. 8. Malé Trojúdolí –přednáška
a komentované prohlídky (Albeřice)
- 16. 8. Maršovská pouť (náměstí)
- 30. 8. Vernisáž a zakončení
sochařského sympozia skupiny
Utržení (Kafe & víno NADE DNEM)
- 6. 9. Otevřená ulice (třída Josefa II.)
- 6. 9. Dětské rybářské závody
(Albeřický rybník)
- 14. 9. Šlapu na čáru (start náměstí)
- 14. 9. Vlněná a lněná slavnost (DOTEK)
- 8. 11. Svatomartinská slavnost (DOTEK)
- 30. 11. Rozsvěcení vánočního stromu
(u kostela)
- Celý prosinec vánoční výstava (DOTEK)
- 5. 12. Mikulášská nadílka (u kostela)
- 18. 12. Vánoční jarmark (základní škola)

Budou i další akce, které ještě nejsou pevně naplánované, sledujte obvyklé komunikační kanály obce (hlaseni rozhlasu, cz, web, facebook, vývěsky atd.)

BLAHOPŘÁNÍ OBČANŮM

Přejeme vše nejlepší, pevné zdraví a spokojenost maršovským občanům, kteří v období od dubna do června roku 2025 oslaví významná životní jubilea.

JSOU TO PANÍ A PÁNOVÉ:

Irena Drahníková
Zdenka Richterová
Jindřich Lippert
Jaroslav Kovář
Petr Rychetský
Jaroslav Nevole
Alena Mindžáková

Helena Kloseová
Zdeňka Exnerová
Josef Rajlich
Etela Novotná
Petr Slaviček
Jana Vitolidisová
Milan Holeček

Ivo Řehák
Jan Kavan
Tomáš Svoboda
Voršila Kosová
Květoslava Šimová
Dietfried Posner

ZPRÁVY Z MATRIKY ZA ROK 2024

K 31. 12. 2023 bylo v obci přihlášeno k trvalému pobytu celkem 924 občanů

- z trvalého pobytu se odhlásilo 34 občanů
- nově se přihlásilo 22 občanů
- narodilo se 10 dětí
- zemřelo 8 spoluobčanů

V našem matričním obvodu bylo uzavřeno 51 sňatků

- v Horním Maršově 12
- v Malé Úpě 5
- v Peci pod Sněžkou 34

BYDLÍŠ V MARŠOVĚ. A KARTU OBČANA MÁŠ?

Žijete v jednom z nejpůsobnějších koutů České republiky, odměňte se za to. S benefitní Kartou občana získáte v létě i zimě na tučt zajímavých slev a výhod u turistických služeb ve východních Krkonoších. Obdobných výhod, které dnes ubytovaným turistům nabízí zdarma ubytovatelé v podobě Karty hosta Krkonoš.

ŘEKNETE SI, DALŠÍ KARTA, JENOMŽE...

Karta občana vás letos v zimě levněji vyvážela lanovkou na Sněžku, nabídla 30% slevu na večerní lyžování, výhodněji povozila na Bobovce Buky, pustila děti zadarmo na Stezku korunami stromů v Janských Lázních nebo do nového muzea Krkonoš ve Vrchlabí, zavedla vás na klasické i havajské masáže do Janských Lázní a otevřela dveře do trutnovské galerie moderního umění EPO1.

A JE TOHO MNOHEM VÍC.

Seznam všech výhod je dlouhý a celý ho najdete na webu krajina-podsnezkou.cz. Atraktivní nabídka slev a výhod se mění dvakrát do

roka, vždy v dubnu před letní a v listopadu před zimní turistickou sezónou. A nejinak tomu bude i letos. Nejpozději posledního dubna najdete na uvedené stránce nabídku pro léto 2025. A cože v ní bude? Pevně věříme, že všechna jednání s našimi partnery se zdárně uzavřou a vy na své kartě najdete nejen tradiční výše uvedené výhody, ale nově třeba i výhodnější vstup na trutnovské koupaliště.

KARTA JE ZDARMA. JAK JI ZÍSKÁM?

Je to jednoduché. O svou vlastní Kartu občana můžete požádat na stránkách www.krajina-podsnezkou.cz/karta-obcana. Do dvou týdnů vám ji vystavíme a můžete ji začít okamžitě využívat. Karta je zdarma a nekazí se. Platí na celý rok 2025 a na konci roku vám její platnost zase prodloužíme, než řeknete Krakonoš.

CO JE TO KRAJINA POD SNĚŽKOU?

Jsmo společnost založená městy a obcemi východních Krkonoš, abychom pomáhali rozvoji cestovního ruchu, podporovali místní podnikatele a přinášeli i výhody pro místní občany.

Hlášenírozhlasu.cz

ZAČNĚTE KOMUNIKOVAT SE SVOU OBCÍ A NECHTE SI ZASÍLAT UŽITEČNÉ INFORMACE

Se službou HLÁŠENÍROZHLASU.CZ budete vždy včas informováni o důležitých událostech nebo krizových situacích v naší obci, ať jste kdekoli a kdykoli.

Mezi komunikační kanály patří web, email, SMS, sociální sítě a mobilní aplikace pro chytré telefony. Využití služeb Hlášenírozhlasu.cz je různorodé. Proto již na nic nečekejte a připojte se k nám.

BUĎTE VŽDY O KROK NAPŘED PŘED OSTATNÍMI.
VČASNÉ INFORMOVÁNÍ O DĚNÍ V NAŠÍ OBCI, VÁM ZAJISTÍ, ŽE UŽ VÁM NIKDY NIC NEUNIKNE.

INFORMACE Z ÚŘADU – získávejte upozornění na odstávku vody, uzavírky silnic, výpadky elektřiny, plynu, změny úředních hodin, upozornění na termíny a povinnosti apod.

KULTURNÍ A SPORTOVNÍ AKCE – dostávejte pozvánky na kulturní akce, sportovní události v naší obci i okolí.

KRIZOVÉ HLÁŠENÍ – při krizových situacích zajistíte oceníte to, že dostanete neprodleně zprávy, které vás budou ve správný moment informovat, ať jste kdekoli (povodňové nebezpečí, varování před výkyvy počasí, krizové řízení).

INFORMACE O OBCI – chytrá nástěnka vám prozradí veškeré údaje o obci, otevírací dobu obecního úřadu, kontaktní spojení (telefon, email, www stránku) a adresu, kde obecní úřad najdete.

HLÁŠENÍ PODNĚTŮ A ZÁVAD – pokud se do služby řádně zaregistrujete, můžete navíc pomáhat vylepšit své okolí, prostřednictvím nahlášení podnětů a závad.

JEDNODUCHOST VÁS ZAJISTĚ PŘESVĚDČÍ

JE TO OPRAVDU SNADNÉ! DO SLUŽBY HLÁŠENÍROZHLASU.CZ SE MŮŽETE ZAREGISTROVAT PROSTŘEDNICTVÍM:

- přihlášení přes internetové stránky služby HLÁŠENÍROZHLASU.CZ naší obce :

hornimarsov.hlasenirozhlasu.cz

- osobně nebo odevzdáním registračního ústřížku z letáčku na obecním úřadě
- pošlete email s žádostí o registraci na adresu starosta@hornimarsov.cz a vaši emailovou adresu, případně další údaje zaregistrujeme.
- nainstalování mobilní aplikace Hlášenírozhlasu.cz do svého chytrého telefonu. ZDARMA na Google Play nebo App Store

Při samotné registraci si sami zvolíte jednotlivé typy informací o které máte opravdu zájem. Kromě běžných zpráv, např. o pravidelných odstávkách či haváriích vody, kulturních a sportovních akcích, budete varováni také před nebezpečím v případě krizových situací.

NAKLÁDÁNÍ S ODPADY V OBCI 2025

OTEVÍRACÍ HODINY OČISTNÉHO CENTRA (Lipová 230, Horní Maršov):

Každé úterý bude otevřeno od 9 do 15 hodin,
ve středu od 9 do 17 hodina
a v sobotu od 9 do 13 hodin.

Kontakty na pracovníky Očistného centra:
vedoucí: p. Jaroslav Holub (*Obec Horní Maršov*)
606 859 554

OBČANÉ OBCE, VLASTNÍCI NEMOVITOSTÍ ATP., MAJÍ NÁSLEDUJÍCÍ MOŽNOSTI, JAK SE LEGÁLNĚ ZBAVIT ODPADŮ:

- **SMĚSNÝ KOMUNÁLNÍ ODPAD:** popelnice s časovou nebo jednorázovou známkou – cena 1,- Kč za litr nádoby, tzn. 1 výsyp klasické popelnice za 120,- Kč, pytle dodávané svozovou firmou (vše k dispozici na podatelně obecního úřadu). Svozový termín pro Horní Maršove je ve středu (Pozor změna od 1. 1. 2025). Druhá možnost je odpad odložit rámci v otvírací doby v Očistném centru (aktuálně za poplatek 6 Kč/kg).
- **VELKOOBJEMOVÝ SMĚSNÝ KOMUNÁLNÍ ODPAD:** (tj. to, co patří do popelnice, ale nevejde se tam): V otvírací době do očistného centra (za poplatek 6,- Kč/kg).
- **PLASTY** (fólie, sáčky, plastové tašky, sešlápnuté PET lahve, obaly od pracích, čistících a kosmetických přípravků, kelímky od jogurtů a mléčných výrobků, balící fólie od spotřebního zboží a další výrobky z plastů, obaly od nápojů – plechovky): do žlutých pytlů (k zakoupení na obecním úřadě za 5Kč/ks). Tyto pytle dát k popelnicím tak, aby je pracovníci obce mohli každou středu ráno odvézt. Druhá možnost je donést či dovézt v otvírací době do Očistného centra – nemusí být v zakoupených pytlích (zdarma).
- **NÁPOJOVÉ KARTONY** (Tetra Pak), **OBALY OD NÁPOJŮ, PLECHOVKY:** do oranžových pytlů (na obecním úřadě zdarma). Tyto pytle dát k popelnicím tak, aby je pracovníci obce mohli každou středu ráno odvézt. Druhá možnost je donést či dovézt v otvírací době do Očistného centra – nemusí být v zakoupených pytlích (zdarma).
- **PAPÍR:** v krabicích, svázaných balících nebo papírových pytlích dát k popelnicím tak, aby je pracovníci obce mohli každou středu ráno odvézt. Druhá možnost je donést či dovézt v otvírací době do Očistného centra (zdarma).
- **SKLO:** v krabicích, igelitkách, pytlích dát k popelnicím tak, aby je pracovníci obce mohli každou středu ráno odvézt. Druhá možnost je donést či dovézt v otvírací době do Očistného centra (zdarma – jen pro „Maršováky“).
- **ŽELEZNÝ ŠROT, OSTATNÍ DRUHOTNÉ SUROVINY, BATERIE:** Železo a barevné kovy je také možné uložit k popelnicím – obec sváží každou středu ráno, bez dalších poplatků. Druhá možnost je donést či dovézt kovy v otvírací době do Očistného centra (zdarma).
- **ELEKTROSPOTŘEBIČE** (pozor – pouze kompletní): Donést či dovézt v otvírací době do Očistného centra (zdarma).
- **BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÉ ODPADY ROSTLINNÉHO PŮVODU:** v prostorech Očistného centra je celoročně přistaven kontejner, kam lze uvedený typ odpadu zdarma uložit (v rámci otvírací doby).
- **POUŽITÉ JEDLÉ OLEJE A TUKY:** v plastových lahvích či kanystrech do objemu 2 l, které je možné připravit k pravidelnému střeďnému odvozu stejně, jako je tomu u všech ostatních složek tříděného odpadu. Druhá možnost je donést či dovézt v otvírací době do Očistného centra (zdarma).
- **NEBEZPEČNÝ ODPAD (nádoby od barev, zbytky chemikálií...):** 2 x ročně je zorganizován odvoz – vždy je na vývěškách, webu a infokanálu zveřejněno datum a místo, kam můžete odpad dopravit (většinou Očistné centrum).
- **ZBYTKY LÉKŮ:** je možné odložit v Očistném centru v rámci otvíracích hodin.
- **STARÉ OŠACENÍ A TEXTILIE, OBUV:** v areálu Očistného centra je instalovaný speciální kontejner Diakonie Broumov, kam lze uvedené věci v otvíracích hodinách zdarma odložit a zároveň tím pomoci potřebným.
- **OSTATNÍ TEXTILNÍ ODPAD NEVYHOVUJÍCÍ POŽADAVKŮM NA STARÉ OŠACENÍ A TEXTILIE (tzn., že není možné jeho opětovné použití např. v rámci charitní činnosti):** V pytlích dát k popelnicím tak, aby je pracovníci obce mohli každé úterý ráno odvézt. Druhá možnost je donést či dovézt v otvírací době do Očistného centra. Jen pozor na textil znečištěný ropnými produkty – tento nelze dále zpracovávat a patří do popelnice (směsného komunálního odpadu).

PROSBA

Prosíme o zapřemýšlení při vynášení tříděného odpadu v papírových krabicích apod. s ohledem na počasí. Když to dáte večer za deště či sněžení ven, opravdu to bude do rána naprosto rozmočené a roztahané po okolí !!!

!!! PŘIPOMÍNÁME !!!

Likvidace komunálního odpadu z podnikatelské činnosti (tříděného i směsného) nelze řešit na náklady obce. Zákon ukládá mít tuto službu zajištěnou přímo s oprávněnou firmou (např. Transport Trutnov).

Ing. Petr Skalský, tajemník obecního úřadu

HALÓ, HALÓ, KOČEK VŮBEC NENÍ MÁLO

Vzpomínáte si na scénu z Macha a Šebestové, ve které kouzelné sluchátko přičarovalo milion koček? Dnes bychom spíš potřebovali jejich počty snížit. Kočky jsou v České republice trvale přemnožené a situace se zhoršuje. Podle statistik žije v naší republice kolem 1,9 milionů koček. Z toho 60 000 z nich je bez trvalého domova. Útulky přijmou každý rok kolem 35 000 nových koťat a to jsou ta šťastnější.

Většina z každoročně narozených nechtěných koťat živoří na ulici, toulají se po městech, přežívají v chatových osadách nebo na periferiích měst. Živí se odpady z popelnic a často hynou na nemoce, které také roznášají, umírají hladu nebo pod koly aut. Populaci těchto bezprizorních koček tvoří většinou potomci toulavých koček, ale koček, které někomu patří. Jsou to zvířata, která byla rozdaná takzvaně „do dobrých rukou“ anebo se jich jejich majitelé zbavili, protože jich prostě bylo moc. Kočky se množí až třikrát do roka a v každém vrhu může být až 8 koťat. Není divu, že jich pak je opravdu ten obávaný „milion“ jako z příběhu Macha a Šebestové. Jediná humánní cesta, jak snížit počet nechtěných koťat, je kastrace koček a kocourů. Kastrace zbaví kočky a kocoury schopnosti se rozmnožovat. Pojďme si představit několik výhod, které s sebou kastrace nese nejen pro zvířata, ale i pro lidi.

KASTRACE MÍSTO TOPENÍ KOŤAT

Bohužel i tohle se děje ve 21. století. Proto je lepší jednorázově vykastrovat kočku než celý život topit koťata. Topení a jiné usmrcování koťat je porušení zákona na ochranu zvířat proti týrání 249/1992 Sb. Hrozí za něj vězení až na 2 roky. Jako porušení tohoto zákona je vnímáno i opuštění zvířete za účelem se ho zbavit. Takže například vyhodit koťata v krabici na pole, k silnici nebo je hodit přes plot jiným lidem do zahrady.

KASTROVANÉ KOČKY A KOCOURE ŽIJÍ DÉLE

Včasná kastrace funguje jako prevence před záněty dělohy u koček. Kastrovaná kočka se dožívá déle, protože její tělo není vyčerpáváno neustálými porody. Přirozený pud k lovu myší a drobných savců přitom zůstává zachován. Nekastrované kočky a kocouři se hodně toulají. Často mizí na celé týdny a vrátí se poraněné, s infikovanými ranami. Ročně zahyne pod koly aut až 100 000 koček. Většina z nich jsou nekastrovaní kocouři.

KOČKA NEMUSÍ MÍT JEDNOU ZA ŽIVOT KOŤATA

Každý porod kočku vyčerpává, zvláště když je sama ještě kotě. První řije u kočky nastává kolem 6. měsíce. Neriskujte její zdraví a nechte

ji včas vykastrovat. Proč dál množit další kočky, když jsou jich plné útulky? Toužíte po koťátku? Vezměte si jedno z útulku. Během letních a podzimních měsíců mají opravdu široký výběr. Každé vámi vyprodukované kotě ubírá šanci na získání domova kotěti z útulku nebo z ulice. Navíc v dnešní době není vůbec jednoduché koťata rozdat. Inzertní portály a sociální sítě jsou plné inzerátů s krásnými koťátky. Proč by měl být zájem právě o ta vaše? Koťata se rozdávají kdekomu, aniž by si lidé ověřili, zda se budou noví majitelé o kotě vhodně starat. A podle toho to také vypadá. Podle statistik končí každé druhé rozdané kotě na ulici.

KASTRACE JE JEDNODUCHÁ A FINANČNĚ DOSTUPNÁ

Kastrace je rychlý a bezpečný zákrok. Léky se mohou podat injekčně, ochranný límec většina veterinářů nedává, takže se nemusíte o nic starat. Mladé zdravé zvíře druhý den po zákroku o ničem neví a za pár dní se zotaví. Kastrace vychází levněji než náklady na krmení nových a nových koťat. Existují také kastrovací programy, které vám s financováním kastrace pomůžou (Feliti, Kasprocats).

Zastavme společně utrpení koček, protože to, jak se ke zvířatům chováme, je i naše vizitka. Řekněme „dost“ hloupým výmluvám a předpotopním povídačkám o tom, že kastrace je proti přírodě. Kočka je kočka domácí, ne kočka divoká. Naši péči, alespoň tu minimální, potřebuje. Chovejme se zodpovědně vůči našim kočkám i vůči lidem kolem nás. Nikdo nechce nacházet zbídačelá koťata kolem popelnic. Nikdo nechce mít cizí kočky v zahradě. Nebo jejich hovínka v pískovišti. Kastrace je řešení i jediná udržitelná cesta. Pojďme se v Horním Maršově touto cestou vydat.

Irena Balcarová

BUDAŘENÍ V KRKONOŠÍCH

Pakliže je historie Krkonoš něčím jedinečná, jsou to osamělé lidské příbytky vysoko v horách – boudy zakládáné samostatně či rozptýleně ve skupinách na lučních enklávách. Některé sloužily původně jako letní salaše. Jiné zakládaly rodiny dřevařů a v každodenním boji s nehostinnou vysokohorskou krajinou hledaly podmínky k životu. Od poloviny 18. století se tyto příbytky stávaly celoročními sídly budařů, kteří později objevili i jejich turistický potenciál. Během našeho putování po horách tyto příbytky vyhlížíme dodnes a rádi se schováváme do jejich hřejivé náruče.

O tom, jak to všechno začalo, kdy osídlili hory první hospodáři a jak vypadaly jejich dny, jsme si povídali se sociokulturním antropologem, etnologem, publicistou, horolezcem a nevyčerpatelnou studnicí informací a příběhů o Krkonoších, Liborem Duškem. Začtete se do jeho vyprávění a přeneste se s námi na nehostinné krkonošské hřebeny dob dávno minulých, kdy byl život na horách ještě mnohem těžší než dnes.

Kdy a jak začalo první osídlování Krkonoš?

Ještě v 11. století byly Krkonoše neprostupným pomezím hvozdem plným vlků a medvědů, na jehož okraj lidé chodili sbírat klestí a lovit. Ještě dalších několik staletí proto v Krkonoších nežili, ale postupně sem začínají přicházet první Vlaši, sběrači drahých kovů z Benátské republiky, kteří se tady sice neusazují, ale dělají zde tzv. vlašské značky, aby ostatním hledačům ukázali, kde mají drahé kameny, zlato i stříbro hledat.

To je tedy, dá se říct, takové první pronikání lidí sem. Kdy začala kolonizace jako taková?

První vlna souvisí s hornictvím a hutnictvím, ale to ti lidé obývají spíše nižší polohy Krkonoš a do lesa chodí jen do práce. Bydlí na území Vrchlabí například. Osídlení je paralelně slovanské a německé. Je zde osada Vrchlab, která je slovanská, a máme tady také německou osadu Giesdorf.

Kdy se tedy kolonizace rozvíjí víc?

Ten větší rozmach vnímáme v momentě, kdy je Vrchlabí povýšeno na město, tedy od roku 1533. Jde o takzvanou dřevařskou kolonizaci, jsme v období 16. století, kdy na území Krkonoš přichází Kryštof Gendorf z Gendorfu. Na jeho žádost přicházejí lidé těžit lesy.

Co to bylo vlastně za lidi, kteří do Krkonoš přijeli těžit dřevo?

Na těžbu zejména středních a východních Krkonoš pozval Gendorf odborníky z alpských zemí, zejména z Rakouska, tedy Štýrska a Korutan. Krkonoše jsou v první polovině 16. století stále neosídleným lesem, kterého se lidé dokonce i bojí, což souvisí s nejrůznějšími pověrami.

Třeba s tou o Krakonošovi?

Přesně tak. Ale nenechte se mýlit, v té době je Krakonoš ještě pořád důlní skřítek, který horníkům a hutníkům škodí. Lidi se těch hor a lesa báli, bylo to pro ně tajemné, nebezpečné a neznámé prostředí, ale potřebovali ho. A aby mohli les smysluplně těžit, museli se co nejdříve k němu přestěhovat. Tou dobou byla již vynalezena pila, ale oni dřevo sekali ručně sekerami. Pařezy, které po nich zůstaly, byly zhruba metr vysoké, protože to sekali tak, aby jim to bylo pohodlné. Chudší lidé pak chodili těžit pařezy, aby měli čím topit.

Jak tito lidé dokázali vlastně z ničeho, v drsné a zatím nehostinné krajině, přežít?

Nejdřív si samozřejmě museli postavit nějaké jednoduché obydlí. Klíčové je, že si s sebou přivezli krávy a kozy, a to byla alfa a omega jejich obživy. Živí byli na mléčných výrobcích. V tomto období postupně vznikaly takzvané luční enklávy.

Jakou měly takové enklávy podobu?

Enkláva vznikla vykácením a vyžďářením lesa. Obydlí si lidé udělali ze dřeva, představujeme si je jako takovou chýši. Z kamene pak takzvanou mlíčnici, kde si schovávali mléčné produkty. Až po několika letech teprve zvládli zakládat malá políčka, kde pěstovali brambory a v nižších polohách i obilí a trochu zeleniny.

Náročné zimy v Krkonoších opravdu zvládli lidé i zvířata přežít?

Zpočátku ne, první generace na horách přes zimu nežily, protože nebylo možné zajistit dostatek sena. Trvalo to zhruba dvě až tři generace, než z lesní krajiny udělali dostatečně rozsáhlé luční enklávy, které mohly poskytnout odpovídající zásoby sena. Přelom 16. a 17. století je tak důležitým mezníkem a dá se říct, že zde vzniká budní hospodářství jako takové.

Kdy přišla ta změna, jejíž součástí byla proměna bud v zemědělském slova smyslu na turisty oblíbená místa?

17. a 18. století bylo v zemědělském ohledu víceméně neměnné, technologie i princip života fungovaly dost podobně nějakých 200 až 250 let. Změny začaly až s obdobím romantismu, kdy se začal rozvíjet turismus. Budaři najednou pochopili, že z lidí, co chodí do hor, mohou mít peníze.

Tou dobou se budaři začínají na "plný úvazek" věnovat službám pro turisty?

To ještě zdaleka ne, nešlo to tak rychle, vše v průběhu generací plynule přecházelo jedno v druhé. Jsme řekněme na přelomu 18. a 19. století, v té době už ve větší míře odzvonilo sklářství i hutnictví a klíčový je pro region textilní průmysl. Původní budaři, muži i ženy, tkalcují doma na ručních stavech nebo chodí pracovat do textilek na úpatí hor. Nicméně budní hospodářství jako takové stále funguje, protože budaři na usedlostech chovají hospodářská zvířata. Zároveň ale do Krkonoš začíná proudit čím dál víc lidí a turismus se rozvíjí. Ještě víc pak od 60. až 70 let 19. století.

Jaká byla tehdejší úroveň ubytování v boudách?

Ty podmínky se rozvíjí postupně. Prvotní romantici spávali na seníku, ale standard se samozřejmě postupem času začal zvyšovat. Tím budaři získávají více peněz a ti, co se turismu opravdu chytli, mohli později odejít z fabrik, aby se více soustředili na ubytovávání turistů a také na chov zvířat, kvůli nadprodukcí produktů. Už tehdy by se dalo mluvit o takové agroturistice.

Co sem turisty kromě krásné přírody táhlo?

Lidi sem táhne hlavně čerstvý vzduch, protože města jsou v době průmyslové revoluce silně zakouřená, smog byl obrovský. Už i dříve turisté vyhledávali domácí produkty, čisté "bio" mléko a další. Tenhle model v podstatě funguje dodnes.

Jak to pak historicky s budním hospodářstvím pokračuje dál?

Přichází do toho druhá světová válka, která budní hospodářství zařízne. Muži jsou na frontě, ženy pracují. Málo se to ví, ale s budním hospodářstvím tou dobou vypomáhají i váleční zajatci. No a s vysídlením Němců to víceméně padá. Zůstalo tady pár dřevařů a odborníků, ale nebylo to o tom, aby se hospodářství udrželo. Protože zejména v těch vyšších polohách byli právě spíše Němci.

Jak to na horách vypadá za komunismu?

Hned po válce přijde takzvaný princip národní správy, boudy si berou různé spolky či jednotlivci. Opuštěné statky po Němcích jsou dosídlovány lidmi z nížin. Víc a častěji se ale dosídlovalo v Podkrkonoší, do hor se lidé moc nehrnuli, protože tam byly ty podmínky stále náročné. Dá se říct, že tím budní hospodářství v podstatě zaniká. Z bud se staly často chaty ROH, dostaly je nejrůznější podniky jako rekreační objekty. A tuhle historii už myslím každý zná.

O objekty se moc nestaraly a je to vidět i na krajině, vše se proměnilo. V druhé půlce 40. let jsou ještě na snímcích vidět políčka, louky a pastviny. Později ale vše postupně zarůstá a zalesňuje se. Některé enklávy zanikly, jiné se zmenšily. Budní hospodářství žilo už opravdu jen maličko.

Co mají společného původní budní hospodáři s těmi dnešními?

Vlastně vůbec nic. První budaři sem přišli za prací a to, že zde zůstali, byla spíš taková znouzectnost. Za pomoci obrovského úsilí našli způsob, jak tady přežít a žít. Pak sem začali pozvolna proudit turisté a situace se měnila. Zatímco dnešní hospodáři jsou tady primárně proto, že mají nějaký penzion, ubytování a víceméně stálou klientelu. A dobytek spíše jen jako doplněk. Společnost se prostě proměnila, to je vývoj, nehodnotím to negativně. A samozřejmě každá doba má svoje, nic není černobílé. Jisté ale je, že na horách to bude vždycky alespoň o trochu náročnější než v nížině.

JAK SE ŽIJE SOUČASNÝM BOUDAŘŮM

Pokud jste četli náš únorový rozhovor s Liborem Duškem, seznámili jste se s historií budaření v Krkonoších. Jak se ale na horách žije jejich současným provozovatelům? A je budaření opravdu jen byznys, nebo k němu je stále potřeba i srdce horala? O tom jsme si povídali s Alešem Hnízdem, provozovatelem Labské boudy.

Jedněmi zatracovaná pro svůj specifický, a ne zcela tradiční "roubenkový" vzhled, druhými milovaná pro svoji syrovost, svébytnost a majestátnost. Ať už patříte do jedné či druhé skupiny, jedno je jasné – Labskou boudu nelze přehlédnout. Má bohatou historii a v jejím okolí se psaly a dodnes píší velké příběhy. Aleš Hnízdo, horal tělem i duší, nám vyprávěl o tom, jak často zachraňují zbloudilé turisty, jestli věří na Krakonoše a co pro něj budaření znamená.

Jak a kdy jste se dostal na Labskou?

S manželkou máme moc rádi hory, já jsem už od narození horal. Mým tajným přáním bylo spát na Labské

boudě, což se mi nakonec vyplnilo a strávili jsme tu tehdy dvě noci. Za nějaký čas slovo dalo slovo a v roce 2020 jsme přišli zkusit štěstí s tím, že tady budeme pracovat.

Vy jste původně z Prahy?

Je to tak, oba jsme s manželkou z Prahy, ale už bydlíme celoročně tady. Kromě úseků, které jsou opravdu hluché. Po Velikonocích míváme tři týdny dovolenou a pak po 17. listopadu, před zimní sezónou. Ale nikdy tu není úplně prázdné. Když jsme pryč my, zůstává tu třeba topič, takže když se někdo ztratí, vždycky je možnost pustit zbloudilou duši alespoň do vestibulu.

Co je na boudaření nejkrásnější a nejtěžší?

Nejkrásnější je, když se sem lidi vrací a poděkují nám, že je zde někdo, kdo k tomu má trochu jiný přístup. Takový nebyznysový, srdcařský. My sem pustíme lidi, ať je osm ráno nebo půlnoc. Samozřejmě ne vždycky úplně s úsměvem na tváři, ale otevřu. Loni mi třeba v půl druhé ráno volali Poláci, jestli bych jim otevřel. Zrovna jsem sice byl v Harrachově na festivalu, ale zavola jsem své ochotné manželce a ta je ubytovala. Takže to dobře dopadlo.

To je opravdu moc hezký příklad toho srdcařství...

My to tak prostě máme. Já to vnímám takovou tou původní optikou. Ne, že zavřeme ve čtyři nebo v šest odpoledne. Nemáme problém dát hladovým najíst třeba v deset večer, sice pak už nemají možnost vybrat si z několika chodů, ale hladu neumřou.

Upřímně řečeno, tohle se už v dnešní době jen tak nevidí. Manželka mi říká, že jsem v tomhle takový svůj a jiný. Ale za mě je nepředstavitelné, že bych večer zamkl hospodu a nenapsal tam ani telefonní kontakt, nebo informace o první pomoci. Po lidech, kteří se sem přijdou ukrýt do vestibulu před škaredým počasím, nebo jen načerpat síly, nic nechceme. Pak nás o to víc mrzí některé negativní recenze na internetu. Podle některých je u nás draho a jen ždímeme z lidí peníze, ale opravdu to tak není. Nikdo, kdo boudaření nezkusil na vlastní kůži, si to nedovede představit.

To mě přivádí k otázce na zimu. Jak moc velké a náročné jsou přípravy právě na zimní sezónu?

Zima mě rok od roku učí a naštěstí jsem rok od roku chytřejší. Nej dřív jsem si na zimu nabíral skoro 1 800 kilo brambor v domnění, že na tom ušetřím a nebudu se s tím muset tahat, ale realita je jinde. Brambory jsou sice dobře uskladněné, ale jejich klíčení či měknutí se zabránit nedá. Třetinu jsem pak musel vyhodit. Teď sem na zimu sice brambory, pivo, maso a další navozíme, ale už ne v takové velké míře. Obvykle jezdíme jednou týdně na větší nákup, ať máme potraviny čerstvější.

A co třeba elektřina, když zrovna řádí vichřice. Jste připraveni na výpadky?

Člověk musí být připravený. Chlapi z horské služby říkají, že když je člověk dobře oblečený do hor, tak by se mu nemělo nic stát, ale nikdy neříkej nikdy. To samé platí i s elektřinou a dalšími technickými záležitostmi. Musíte mít v pořádku komín, dostatečnou zásobu pevného paliva, které navíc musí být suché. Je to spousta proměnných. Elektřina za moji éru tady vypadla naštěstí jen

dvakrát a opravdu to nebylo moc příjemné. Čekali jsme 4 hodiny na vysvobození, než sem dojeli. Navíc to bylo v zimě, přestaly jít čerpadla, kotel. Velmi brzy tu začalo být opravdu chladno, naštěstí zde byli jen jedni hosté.

Labská bouda má bohatou historii. Třeba takový příběh Hanče a Vrbaty, je tady doteď cítit?

Myslím si, že každý druhý člověk, který sem jde, ví, co se tady stalo. Letos přijela skupinka dětí a jedna holčička říká: „Paní učitelko, to jste nám neměla včera pouštět ten film. To je přesně to samé počasí, co bylo v tom filmu!“ (film Poslední závod, pozn. redakce). Lidi to tady cítí a přemýšlí o tom, občas se ptají, kudy běželi a za jakých podmínek.

Zmínil jste film Poslední závod, měl jste třeba možnost hovořit s jeho tvůrci?

Ano, měl. Režisér Posledního závodu Tomáš Hodan mi říkal, že se po tom příběhu pídil šest let. A je to opravdu do detailu vymakané. Celá ta časová linka je zmapovaná vlastně minutu po minutě, kromě asi hodiny a půl, kdy nikdo neví, co se stalo. A i mně tohle vyprávění znovu vnuklo přemýšlet o tom příběhu. I v souvislosti s tím, jak se lidi chovají dnes.

Myslíte tím, jak hory podceňují?

Přesně tak, teď nedávno v zimě sem přišla paní jen v teniskách a v džínách. Měla omrzliny prvního stupně a byla podchlazená. Horská služba jí musela poskytnout první pomoc a nebylo to dobré. Do Špindlu by už živá nedošla.

Takové záchranné akce podnikáte často?

To naštěstí ne. Stává se to třikrát až pětikrát do roka, většinou v zimní sezóně, ve které občas selhávají i moderní technologie. Není signál, telefon se z chladu vybije a vypne a tak dále. Shodou okolností, když jsem rolbou vezl filmový štáb Posledního závodu z Labské, tak jsme potkali rodinu na túře. Říkali, že Krkonoše dobře znají a mají je proježděné na kole. Když jsem se pak vracel zpátky, už je zachraňovala Horská služba. Špatně odbočili u mohyly Hanče a Vrbaty, a i když stáli zhruba 50 metrů od tyčí, nevěděli kudy kam. Skoro hodinu pak stáli v klubku a čekali na pomoc, a to včetně malého dítěte. Zhruba měsíc před ztracenou rodinou se ztratil pán, který měl být podle signálu někde pod mohylou, ale našli ho až za rozcestím U čtyř pánů. To tehdy byla velká rojnice a intenzivní pátrání, naštěstí ho opravdu našli.

Povídal jste si někdy se starousedlíky o minulosti Labské?

Ano, poznal jsem minimálně pět lidí, kteří pamatovali i tu starou boudu. Zažil jsem člověka z Vrchlabí, který mi vyprávěl o tom, jak tady hořelo. Když to zaslechli v rádiu, tak vyjeli nahoru podívat se, co se tu děje, a byli překvapení, lidé začali téměř hned vybírat zásoby sklepa, který požár vydržel a odnášeli si plné tašky pív, ale i další věci.

A co historie „nové“ Labské boudy?

Potkal jsem se s člověkem, který tady dělal provozního v letech 1986-1996. Vypravoval mi, že boudaření bylo před rokem 1989 úplně jiné. Lidé s tou boudou žili, bohužel měli často i problémy s alkoholem, ona ta izolovanost byla mnohem větší, než je teď. Na druhou

stranu boudy žily více komunitně dohromady. Boudaři se pravidelně scházeli buď tady, na Martinovce, Vosecké nebo na Dvoračkách. Hráli karty nebo na kytaru.

Máte pocit, že něco děláte stejně jako boudaři kdysi? Ctíte nějakým způsobem jejich odkaz?

Loni, když byl rok Harrachů, tak sem pan starosta z Jilemnice přivezl potomky přímo hraběte Harracha, abych se dozvěděl víc o tom, co bylo dřív a aby se i oni podívali na místo, kde to jejich prapředeek měl rád. Já se snažím to dělat s úctou k boudařům minulých generací. Asi to nikdy nebude stejné, doba se mění. Ten pilíř a základ by tam ale měl být, a to je být tady pro lidi a pomáhat jim, když jsou v nouzi.

Co pro vás vlastně znamená Labská jako taková? I v tom smyslu, jak vypadá, jak je jiná, specifická.

Kdyby byla o dvě patra nižší, tak je to za mě jedna ze tří nejkrás-

nějších bud tady v Krkonoších. Pan architekt Řihák ji postavil ve své nejlepší dobré víře. Moc nechápu lidi, kteří k Labské mají neustálé výhrady. Za mě je to vlastně bezvadná stavba.

Mně právě přijde, že sem do Labského dolu, který je celý takový temný a drsný, bouda krásně zapadá.

Přesně tak. Pořád je ale pro spoustu lidí kontroverzní, naštěstí se už se s kritikou té stavby jako takové setkávám čím dál méně, ale je to asi i dobrou. Lidi to neřeknou přímo a pak to raději napíšu. To pak člověk třeba čte recenzi, kde stojí: „Dobré jídlo, ale hnusný barák.“ a dají jednu hvězdičku. Už jsem se nad to lehce povznosl, ale někdy mě to štve.

Moc děkuji za váš čas a za rozhovor!

*Magdaléna Škapová a Alena Cejnarová
Krkonoše – svazek měst a obcí*

VÍTĚZSTVÍ V RUKOU DOMÁCÍCH

Je 28. února 2025, přesně 20:00.

Kolem mantinelu zimního stadiónu Horní Malá Úpa, se tlačí nedočkaví diváci a skalní fanoušci obou nastupujících družstev, kteří s hurónským pokřikem vítají nastupující borce.

Na ledovou plochu naskakují dva útočníci a dva obránci domácího týmu Moje Malá Úpa a také čtyři esa z družstva Bílí Vlci Horní Maršov. Utkání je od samého počátku neskutečně vyrovnané. Útočníci útočí a obránci hrdinně brání své beky, kteří skrz své betony téměř nepustí puk do sítě. Po hodině a půl je rozhodnuto. Vítězství sice zůstává v rukou domácích, ale fanoušci Horního Maršova přesto šílí a oslavují své hrdiny! Sportu zdar!

ČINNOST HASIČŮ

VÝJEZDY HASIČŮ

Od doby uzávěrky minulého vydání Zpravodaje naši hasiči zasahovali ještě na konci uplynulého roku u těchto událostí:

ROK 2024

▪ **V pátek 6. prosince** je jednotce nahlášeno vozidlo, které sjelo téměř do řeky Úpy v Temném Dole. Po našem příjezdu se tato událost potvrzuje. Provádíme protipožární zabezpečení a povoláváme z trutnovské stanice vyprošťovací automobil. Po jeho příjezdu je automobil vyzvednut na odstavnou plochu.

▪ **V sobotu 7. prosince** jsme vysláni k otevření uzavřených prostor do Janských Lázní.

▪ **V pondělí 9. prosince** je jednoce nahlášen hořící osobní automobil v Malé Úpě. Po příjezdu na místo události byl automobil již v plném rozsahu hoření, s rizikem šíření ohně na blízko stojící automobily.

K lokalizaci požáru byl použit jeden vysokotlaký proud a C proud s pěnotvornou proudnicí. Po příjezdu jednotky HZS kraje byl nasazen další vysokotlaký proud. Po úplném uhašení a odvětrání vozidla místo předáno vyšetřovateli.

▪ **V neděli 15. prosince** je jednotce nahlášen pád stromu na místní komunikaci v Malé Úpě. Na nahlášeném místě nebyl žádný spadlý strom nalezen a jednotka nezasahovala. Během tohoto výjezdu je jednotce nahlášen další pád stromu na komunikaci na Horní Malou Úpu. Strom je rozřezán a odklizen mimo komunikaci.

▪ **V pondělí 23. prosince** je naší jednotce nahlášena dopravní nehoda dvou osobních automobilů bez zranění v Temném Dole. Po našem příjezdu je událost potvrzena, provádíme protipožární opatření a usměrňujeme dopravu.

▪ **Ve středu 25. prosince** je jednotce nahlášen požár osobního automobilu v centru Janských Lázní. Na místě je po dojezdu zjištěn požár části motorového prostoru vozidla, před příjezdem jednotky zásah pomocí hasičích přístrojů. Jednotka provádí zajištění vozidla ve svahu proti pohybu a požár likviduje vysokotlakým vodním proudem. Pro umožnění přístupu k místu požáru je vozidlo přizvednuto pomocí akumulátorového rozpínacího nástroje a provedena demontáž spodního krytu. To umožňuje i ohledání vyšetřovateli. Vozidlo je připraveno k odtahu a vozovka uklizena. Jednotka dále provádí fixaci přední části osobního automobilu, které do hořícího vozidla po

jeho zastavení narazilo (silné zakouření a tím i nulová viditelnost).

Mimo zásahovou činnost byl v termínech od 13. do 20. prosince využit náš dron pro Policii ČR, kdy v katastru Trutnova probíhalo vyhledávání předmětů. Náš dron tak pomohl výrazně usnadnit práci Policie ČR a ukázal své přednosti a výkony v praxi (maximální dolet 8 km, doba letu 41 minut, maximální rychlost 82 km/h, maximální odolnost proti větru 54 km/h, širokoúhlá kamera, zoom kamera, termovizní kamera, laserový dálkoměr).

Celkem tedy byla jednotka našich hasičů v průběhu minulého roku povolána k osmdesátišesti událostem. Z nich bylo 59 technických pomoci, 4 pomoci s požadavkem na defibrilátor (AED), 10 požárů, 9 dopravních nehod, 3 plané poplachy a po jedno taktické cvičení. V katastru naší obce to bylo 35 událostí, v Janských Lázních 27, ve Svobodě nad Úpou 5, v Peci pod Sněžkou 8, v Malé Úpě 5, v Trutnově 4, v Dolním Dvoře a Žacléři po jedné události. Naše technika v roce 2024 najela k zásahům celkem 1596 km a z toho nejvíce byl využíván náš dopravní automobil VW (59 zásahů), nová cisterna MAN (35 zásahů), nová čtyřkolka Can Am (10 zásahů), stará čtyřkolka Motor Acces (5 zásahů) a stará cisterna Š706 (2 zásahy).

ROK 2025

▪ **V pátek 3. ledna** je jednotka vyslána do Janských Lázní, kde se nachází čtyři osoby uvězněné ve výtahu. Po příjezdu na místo události je průzkumem zjištěn nepojízdný výtah mezi patry. Na místě provádíme otevření a vyproštění dvou dospělých osob a dvou dětí, které se nacházely ve výtahu cca 45 minut. Po kontrole zdravotního stavu všech osob následně předáváme výtah zodpovědné osobě, která zajistí následný servis výtahu.

▪ **V sobotu 4. ledna** je jednotka vyslána k dopravní nehodě dvou automobilů do Dolních Alběric. Po příjezdu na místo události je nehoda potvrzena, jeden automobil je téměř bez poškození a druhý je částečně nakloněn nad místním potokem. Provádíme jeho zajištění proti dalšímu pohybu pomocí stabilizační tyče a lanového navijáku. Po vyšetření nehody policii vyčkáváme na příjezd odtahové služby, která automobil vyprostila. Poté se vracíme zpět na základnu.

▪ **V sobotu 4. ledna** je jednotka vyslána k záchraně osoby pomocí AED do Svobody nad Úpou. V tuto dobu zasahuje část jednotky u nehody v Dolních Alběricích, ale i tak je zajištěn druhý výjezd a jednotka vyjíždí do tří minut od vyhlášení poplachu. Za další tři minuty je již na místě události, kde probíhá resuscitace osoby v pülce sjezdovky svědky události a first responderem. Od provozovatele areálu je poskytnuta čtyřkolka pro rychlejší transport zasahujících na místo události. Na místě se podílíme na resuscitaci včetně využití našeho AED, transportu osoby do vozidla ZZS a následně do vrtulníku LZS.

▪ **V úterý 7. ledna** jsme byli vysláni k otevření uzamčeného automobilu, ve kterém se nacházel pes. Majitel vozidla nemohl najít klíče a byl v obavách o zvíře. Po příjezdu na místo jsme provedli otevření automobilu bez poškození, následně jsme psa předali majiteli.

▪ **V neděli 12. ledna** jsme vysláni k otevření nastartovaného uzamčeného automobilu do Janských Lázní. Po příjezdu na místo události jsme provedli otevření automobilu bez poškození a následně ho předali řidiči.

▪ **V pondělí 13. ledna** je jednotka povolána k nahlášenému požáru sazí v komínovém tělese jednoho z rodinných domů na hlavní ulici v Horním Maršově. Na místě je provedeno vybrání topeniště kotle ÚT, srážení usazenin suchým štěrkem a čisticí růžicí a přetlakové odvětrání objektu. Místo události následně předáno majiteli s opatřením.

▪ **V pondělí 27. ledna** je jednotce nhlášen (pomocí EPS) požár v jednom z apartmánových domů v Janských Lázních. Po příjezdu na místo události bylo průzkumem zjištěno, že došlo při přípravě toustů k zakouření kuchyňky a následně k sepnutí čidel.

▪ **V úterý 4. února** vysláni k dopravní nehodě do Janských Lázní. Před výjezdem jsme informováni, že se automobil nachází na zledovatělé lesní cestě a řidič se nemůže po částečném otočení automobilu dostat zpět na vozovku. Těsně před naším příjezdem se řidiči podařilo dostat vlastními silami zpět na vozovku a naší pomoc již nepotřebuje.

▪ **Ve čtvrtek 6. února** je jednotce nhlášen požár v jednom z apartmánových domů v Janských Lázních. Po příjezdu na místo bylo průzkumem zjištěno, že došlo nejspíše k vývinu většího množství páry při sprchování a následně k sepnutí čidla od EPS.

▪ **V sobotu 8. února** vyjíždíme na parkoviště pod Košťálkou v Janských Lázních, kde došlo na ledu ke sklouznutí zaparkovaného automobilu na druhý automobil. Vozidla od sebe dělil pouze kus dřeva zapřený mezi pneumatiky. Automobil byl pomocí navijáku odtážen do bezpečné vzdálenosti od druhého automobilu a poté byl předán řidiči vozidla.

▪ **V pondělí 10. února** jsou všechny složky IZS vyslány do Janských Lázní k dopravní nehodě s nutností vyproštění osob. Po příjezdu na místo určení jsme žádnou nehodu nenalezli. Po upřesnění s projíždíme katastr města a snažíme se dohledat nehodu. Mezi tím se podařilo posádce ZZS a HZS nalézt automobil, ve kterém se nacházela zraněná osoba, která si pomoc zavolala pomocí tlačítka eCall, umístěném v osobním automobilu. Naše síly a prostředky na místě nebyly potřeba a vrátili jsme se zpět na základnu.

▪ **V úterý 11. února** je jednotce nhlášena dopravní nehoda s únikem provozních náplní v Horních Alběricích. Na místo vyjíždíme s dopravním automobilem a cisternou, kterou po cestě odstavujeme z důvodu ledové vozovky. Po příjezdu dopravního automobilu na místo události je potvrzeno sjetí automobilu na ledové komunikaci mimo komunikaci a lehkému nárazu do stromu s drobným únikem provozních náplní. Po příjezdu policie je automobil vytažen na komunikaci pomocí navijáku a následně je odtážen na bezpečné místo, kde si ho bude moc naložit odtahová služba.

▪ **V úterý 4. března** vyjíždí jednotka k nehodě dodávkového automobilu, který při otáčení vyjel mimo komunikaci a zároveň tuto komunikaci zneprůjezdnil. Po příjezdu na místo události byl automobil zajištěn proti dalšímu pohybu, byl nadzvednut pomocí vzduchových vaků a následně byla kola podložena výdřevou. Poté byl automobil vytažen pomocí tirforu. Celá událost se obešla bez poškození vozidla a dalšího majetku.

▪ **Ve středu 5. března** před půlnocí jsme požádání Operačním střediskem PČR o poskytnutí dronu, který měl pomoc s vyhledáváním

ním ztracené osoby v katastrofu Špindlerova Mlýna v okolí Martinovy Boudy. Naši dva piloti vyrazili s potřebným vybavením, jako jsou náhradní zdroje do dronu, UPS, monitor pro lepší vyhledávání a v neposlední řadě i se čtyřkolkou, která měla zajistit dopravu cca 5km po zasnežených cestách nad Špindlerův Mlýn a hlavně nezávislost na dalších složkách IZS. Po příjezdu do Špindlerova Mlýna jsme informováni Operačním střediskem Policie ČR, že se podařilo osobu nalézt v jednom z hotelů na polské straně Krkonoš.

Mimo vlastní zášahovou činnost jsme se například ve středu 26. února věnovali školení na téma záchrana osob z výťahu.

Seznámili jsme se s různými možnostmi, jak bezpečně zachránit osobu z nefunkčního výťahu. Školení vedl dlouholetý servisní technik výťahů.

Stejně jako v předchozích letech i tuto zimu jsme prováděli údržbu běžeckých tratí.

VÝRAZNĚ JSME DOPLNILI VYBAVENÍ JEDNOTKY.

Od majitele Hostince Na Kopečku jsme získali novou sadu baterií k dronu, což nám umožní létat téměř nepřetržitě po několik hodin.

Velmi děkujeme za podporu, které si vážíme. Další nové vybavení: Kalové čerpadlo TSURUMI LSC, 5x Helma Sicor, 1x Páteřová deska rozkladatelná Bexamed, 2x Zášahový komplet Deva Red Fox, 2x Omnisfera MAGA- multifunkční nářadí, 1x Omnisfera mini Mac, 1x Dron s kamerou DJI Matrice 30T, 1x Nádrž na vodu 500l Varianta: kompletní set, 2x Pracovní montérky GoodPro Jakub, 2x Zášahová obuv Haix Hero 3.0, Zášahové rukavice zášahové SEIZ, Technické rukavice Cestus, 30x Značící klínky REFLASH - LED Světelný klín - RESCUE FLASHING LIGHT, 2x maska Vallfirest Xtreme, 2x Hadice B75, 1x Vysokotlaká hadice 80m, 2x Hadice GH TITAN XTREME D25 20m s kovanými spojkami, 1x MILWAUKEE Fukar M18 F2BL, 1x MILWAUKEE Příklepová vrtačka, 1x MILWAUKEE Aku prostorová LED svítlna, 1x MILWAUKEE Nabíjecí stanice, 2x MILWAUKEE Aku otočná prostorová LED svítlna, 1x MILWAUKEE Aku řetězová pila 50cm, 2x radiostanice Hytera HP505BT, 1x Nabíjecí stanice EcoFlow DELTA 21, která pracuje na LiFePo4 baterii s kapacitou 1024 Wh, 1x Vesta, 1x Zásuvka na deaktivaci elektromobilů, 2x Značící taška včetně klínků, 2x radiostanice Hytera HP505BT, 2x Maska Vallfirest Xtreme.

Vybavení se podařilo doplnit díky výhře v anketě ADHR 2024, díky daru od paní Ing. Petry Škopové, díky daru za zášah u požáru stanice lánové dráhy od SkiResortu Černá Hora – Pec, díky přispění města Janské Lázně a díky podpoře naší obce. Všem moc děkujeme. Zároveň při této příležitosti bilance uplynulého období velice děkujeme záhadnému neznámému dárci, který naše hasiče tradičně podporuje svým darem každé vánoční svátky.

HASIČSKÝ BÁL 2025

V sobotu 15. února proběhl v místní tělocvičně již 22. ročník Hasičského bálu. Až do nedělního rána hrála k tanci kapela Ledvin Stones, zajištěno bylo vše, co již tradiční bál může nabídnout. Výtěžek z bálu bude již tradičně použitý na dovybavení jednotky. Moc děkujeme za účast všem návštěvníkům, všem sponzorům, pomocníkům a zástupcům naší obce a školy.

Více informací na: www.hasicihornimarsov.cz

CO SE DĚJE V ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLE

LYŽAŘSKÝ VÝCVIK 1. STUPNĚ

DEN PRVNÍ – Vítá nás slunce, modrá obloha, třpytivý sníh a dokonale upravený areál. Překrásné počasí a výborná nálada. Co víc si přát? Teď už jen lyžovat, trénovat techniku, smát se a užívat si!! Posíláme pozdravy z prvního dne našeho lyžáku!!!

DEN DRUHÝ – Pro druhý tréninkový den si počasí pro nás připravilo mlhu a lehce měkčí svah než včera. Mohli jsme se plně věnovat lyžařské abecedě s důrazem na veškeré lyžařské dovednosti, které jsou nutné ke zvládnutí správné techniky při vedení oblouku. Veškeré nedostatky nebo špatné návyky jsou se staršími dětmi probrány, u nejmladších dětí převládá hra a dokonalá ukázka s nápodobou. Růžové tváře, smích, výkřiky, otázky, ale i soustředění, zarputilý výraz a disciplína... to vše si zaslouží především hodně pochvaly a obdivu. Všeho se našim dětem dostává a zatím jsme neuronili ani slzu, takže zítra!

DEN TŘETÍ – Třetí den bez filtrů, retuše a s originál zvukem. Není co dodat... jen si užívat...

z ráje zdraví parta z 1. stupně

DEN PÁTÝ – Pátek, den pátý, ale vše teprve začíná! Dnešním dnem se celá naše parta loučí se svými instruktory, ale rozhodně ne se svahy, kopci a kopečky. Všechny děti se těší, že budou dál krotit větší nebo menší sjezdovky třeba se svou rodinou nebo přáteli. A je to nádherný plán! Tak trénujte kamarádky a kamarádi, protože příští rok se opět sejdem a bude to pěkně rychlá jízda!

Zdraví a děkuje celá parta z 1. stupně

SOUROZENCI Z NAŠÍ ŠKOLY ZÁŘÍ V MATEMATICE I SPORTU

Dva talentovaní sourozenci z naší školy opět dokázali, že patří mezi nejlepší matematiky v regionu. Filip a Vojta, žáci naší školy, se v letošním ročníku okresního kola Matematické olympiády umístili na prvních dvou místech. Filip obhájil loňské vítězství a Vojta se letos probojoval na skvělé druhé místo.

Oba chlapci tak postoupili do krajského kola, kde budou reprezentovat naši školu. „Jsem nesmírně hrdá na to, že mohu učit tak mimořádně nadané a zároveň skromné a přátelské děti,“ říká jejich učitelka matematiky. „Jejich talent se neomezuje pouze na matematiku, jsou výjimeční ve všech technických oborech a navíc jsou i velmi sportovně nadaní.“

Filip s Vojtou jsou důkazem toho, že tvrdá práce a talent jdou ruku v ruce. Jejich úspěchy jsou inspirací pro všechny studenty naší školy a my jim přejeme hodně štěstí v krajském kole!

Mgr. Svatava Juhásová

NÁVŠTĚVA CENTRA KRTEK VE VRCHLABÍ

Mrazivé únorové dny si žáci druhé až páté třídy zpestřili návštěvou Krkonošského centra environmentální výchovy Krtek ve Vrchlabí. Přijali jsme pozvání zaměstnanců tohoto centra, protože ne všichni si umíme představit, jak zimu přečkávají živočichové nejen v lese, ale i u vody. Program byl skvěle nastaven a připraven pro rozdílné věkové kategorie, a tak si skupinky dětí mohly prožít poutavé dopoledne v netradičním a atraktivním prostředí centra a jeho okolí. Prezence živočichů, praktické ukázky kožešin a paroží, návštěva útulku pro handicapované živočichy, setkání se zachráněným přezimujícím ježkem,...

Odměnou na konci dopoledne pak bylo pozorování ptáků na krmítku profesionálními dalekohledy a praktická ukázka krmení vodního ptactva s přednáškou o vhodném a nevhodném krmivu. Zkušenosti i informace z této návštěvy jsou pro nás natolik cenné, že již nyní máme naplánovanou další návštěvu tohoto přínosného centra.

Mgr. Markéta Tučková a Mgr. Petra Libřická

PRVNÁČCI V TRUTNOVSKÉ KNIHOVNĚ

Začátkem ledna vyrazili naši prvňáčci do trutnovské knihovny. Cesta autobusem přes Janské Lázně a Mladé Buky byla dlouhá, ale veselá, děti si ji náramně užívaly.

V knihovně je uvítala knihovnice Jana, která jim pověděla o chodu knihovny, rozdělení knížek a časopisů. Děti zkoušely zařadit knihu do regálu podle počátečního písmene v příjmení autora. I když ještě všechna písmenka neznají, nikdo se nespletl a knihu zařadil správně. Po nutné svačince si děti mohly prohlížet libovolné knihy a časopisy určené pro jejich věk.

Čas strávený mezi knížkami rychle utekl a bylo potřeba se opět zachumlat do bund a čepic a vyrazit na cestu zpět, tentokrát vlakem. Ale jakým! Na děti čekal úplně nový vagón RegioFox, takže děti cestou do Svobody stále probíraly, čím je nový vagón okouzlil. A na jaře bychom rádi navštívili také naši obecní knihovnu!

Mgr. Helena Kaufmannová

ZIMA VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

V prosinci zdobíme stromeček a čekáme na Ježíška. Vánoční tvoření čertíků, andílků i mikulášů nám krátí čas těšení. Při pracovních činnostech vyrábíme vánoční přání, ozdoby, zdobíme, třeptáme, pracujeme

s vlnou. Před vánočními prázdninami nás konečně navštívil Ježíšek, máme nové hry, hračky i televizi, hurá! Také jsme byli na zámku v Opočně nasát vánoční atmosféru, prohlédnout výzdobu, nakoupit suvenýry. V prosinci jsme stihli ještě jarmark, kde se prodávaly naše výrobky, snad se Vám líbil.

A je tady leden...na Tři krále se vracíme do školy, máme plno dojmů k vyprávění a vyrábíme královské koruny. Konečně užíváme sněhovou nadílku, nové hračky a stolní hry. Díky mamince Marušky B. máme spoustu pohádkových DVD, moc děkujeme.

V únoru vyrábíme přání z lásky k Valentýnu. Přichází doba karnevalů, tak máme připravené masky, to nás hodně baví, jsme k nepoznání. Máme za sebou už i jarní prázdniny a nezbývá než se těšit na jaro.

Bc. V. Krausová

PRVNÍ VYSVĚDČENÍ

Dne 30. ledna byla většina prvňáčků natěšená a zároveň trošku nervózní. Přiblížil se totiž den, kdy měli dostat své první vysvědčení, první

velké zhodnocení půlroční práce ve škole. První 3 vyučovací hodiny probíhalo jako obvykle: čtení, psaní a matematika, ale stín blížícího se vysvědčení byl patrný. Někteří školáčky měli i svátečnější oblečení, do kterého se převlékli o velké přestávce, jen aby jim to slušelo! A poslední vyučovací hodinu to přišlo. Nejdřív se všichni společně zamýšleli nad tím, co se naučili, které předměty mají rádi, co jim jde skvěle a kde je potřeba trošku přidat. Povídání a postřehy nebraly konce. A pak každý dostal to své krásné první vysvědčení a všichni společně jsme se šli pochubit paní ředitelce, paní vychovatelce a všem, kdo ho chtěli vidět a sdílet jejich radost.

A nečekaná, milá odměna čekala také na paní učitelku v podobě květin, které prvňáčci výměnou za vysvědčení předali.

Mgr. Helena Kaufmannová

ZIMA V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Vánoce neuvěřitelně rychle utekly a v mateřské škole jsme se opět sešli na Tři krále. Povídali jsme si s dětmi o Vánocích, jak proběhly a že právě dnešním dnem končí. Vyráběli jsme koruny z papíru, a v tom se náhle ve dveřích objevili skuteční Tři králové – Kašpar, Melichar a Baltazar (dětí ze ZŠ). Společně s nimi jsme si zazpívali známou koledu „My tři králové jdeme k vám...“ Bylo to kouzelné setkání a paní učitelky také přispěly finančním obnosem do kasičky na Tříkrálovou sbírku.

Hned druhý den jsme ve „školce“ očekávali lektorku ze správy KRNP, která pro děti ze třídy „Ježečků“ připravila program vztahující se k lesním zvířátkům v zimním období. Děti skládaly ve skupinkách rozstřížené obrázky lesních zvířat, pojmenovávaly je, přiřazovaly jejich stopy, aj. Program také doprovázely různé hry a soutěže. Děti za odměnu dostaly omalovánku a pexeso lesních zvířat, které určitě při výuce s dětmi využijeme.

Krakonoš a sněhová peřina je naším druhým vzdělávacím integrovaným blokem, jehož název nebyl letos vůbec od věci. Sněhu jsme si letos s dětmi užili v dostatečné míře. Děti jezdily na lopatkách u MŠ i na obecním hřišti a hrály si každý den se sněhem. Nejdříve jsme samou radostí stavěli první sněhuláky, dále následovaly stavby iglů, různých hor a sopek, bazénů, vytvářeli jsme také tunely ze sněhu. Fantazie dětí nebrala žádného konce. I v interiéru MŠ jsme se zabývali pokusy se sněhem a ledem. Děti např. barvily sníh pomocí pipet, zkoumaly sníh pod lupou, aj. Povídali jsme si také o zimních sportech, o kterých nás děti pravidelně informovaly. Většina dětí ráda lyžuje, jezdí na snowboardech a celkově si zimní sporty společně nejen se svými rodiči rádi užívají.

Dalším naším úkolem bylo také postarat se o ptáčky, kteří u nás přezimují. Vyráběli jsme s dětmi ložové koule, obalovali jsme šišky v medu a následně v semínkách určených pro ptáčky, které jsme pak zavěsili na zahradě MŠ a také v prostoru obecního hřiště. Chodili jsme ptáčky pozorovat v jejich přirozeném prostředí.

S dětmi ze třídy Ježečků chodíme pravidelně od ledna každé úterý cvičit do tělocvičny v rámci projektu „Děti na startu“. Od října se díky pravidelnému cvičení děti zdokonalily v kotrmelcích vpřed, v hodů míčem, v rovnovážných cvičeních a celkově v jejich pohybové oblasti. Obě třídy využívají ke sportovním aktivitám i prostory ložnice, z které se jednou týdně stane tělocvična.

Poslední únorový týden jsme oslavili „Masopustní veselí“, kdy děti do MŠ přišly v maskách ... A už je čekaly různé soutěže, které jim připravily paní učitelky. Děti se rozdělily do tří skupin a s velkým nasazením plnily úkoly na čtyřech stanovištích. Někde měly poskládat obrázek, jinde zas házely míčkem do otevřené „pusy“ šaška, třídily mašličky podle barev a na dřevěných konících projely slalom. Na konci masopustního veselí, se děti pustily do koblih a preclků, které si den předem upekly. Masopust nám skončil. Končí nám pomalu i zima a my už se společně s dětmi těšíme na první jarní dny plné sluníčka.

Za celý kolektiv MŠ, Zuzana Bílá, DiS.

KOUZLO VÁNOC V HORNÍM MARŠOVĚ

Vánoce jsou časem radosti, pohody a sdílení. A přesně taková atmosféra panovala na vánočním jarmarku, který se odehrál na základní škole v Horním Maršově. Školní šatna se proměnila v kouzelné tržičce plné světylek, vůně skořice a dětského smíchu.

Na úvod rozechvěly srdce rodičů i prarodičů hlášky našich žáků, kteří si připravili několik koled, jež k Vánocům neodmyslitelně patří. Po zpěvu přišel čas na prohlídku stánků. Děti s hrdostí nabízely vlastnoručně vyrobené ozdoby, svíčky, perníčky i další drobnosti. Každý výrobek byl jedinečný, každý nesl otisk dětské fantazie a tvořivosti. Nechyběla ani vůně cukroví. Všude vládla pohoda, smích a radost z blížících se svátků. Vánoce nejsou o dárcích, ale o společně strávených chvílích a tento den byl toho důkazem.

Mgr. Tomáš Laube

VÁNOČNÍ OPOČENSKÝ ZÁMEK....

Čekání na Ježíška a Štědrý večer si děti z prvního stupně naší školy zpestřily výletem na zámek Opočno.

V chladném ránu nás na zámeckém nádvoří přivítal usměvavý pan kastelán a provedl nás všemi přístupným prostory areálu. Jeho odborné vyprávění o historii zámku bylo obdivuhodné, dokonale přizpůsobené věku malých návštěvníků, proto závěrečné otázky na konci prohlídky nebraly konce. I v prosincovém čase jsou interiéry zámku nádherné, vánočně vyzdobené, a dokonce vítají hosty i večer na nočních prohlídkách. Veškeré informace jsme si opět bezpečně uložili v naší paměti, abychom je dál využívali např. v prvouce, vlastivědě a dalších

Samozřejmě nesměla chybět naše sladká tečka, po prohlídce dortíček v místní cukrárně.

Za účastníky výletu Mgr. Markéta Tučková

PUTOVÁNÍ DO BETLÉMA

Na tradiční výstavu „Putování do Betléma“ se vypravily i děti z 1. a 2. třídy. Zjistily, jaké dárky nesou Ježíškovi šikovní řemeslníci, čím ho obdarují tři králové a s čím do Betléma přišli ti nejchudší. Poznaly, co je na dárkách opravdu důležité, aby udělaly druhým radost. A že putování v zimě není jen tak a cesta k Ježíškovi je dlouhá – vyzkoušely si, co na takovou cestu s sebou vzít.

A na závěr si prohlédly unikátní vyřezávaný betlém trutnovské výtvarnice Terezy Komárkové se 100 ovečkami.

PŘESPÁVAČKA 2024

19. 12. 2024 těsně před Vánoci se naše třída, tedy 7. A, dohodla, že společně i s paní učitelkou přespíme všichni ve škole. Vše jsme ladili do detailu, abychom si to maximálně užili, protože jsme takhle spali poprvé. A myslím si, že se to velice povedlo, všichni jsme byli nadšení a hezky se nám to před těmi Vánocemi hodilo, protože jsme to rovnou spojili i s takovou večerní besídkou a dárky u stromečku. Takže jsme rovnou oslavili Vánoce ve škole a mělo to takovou příjemnou atmosféru, když byla venku tma a nám ve třídě svítil stromeček, který jsme si ozdobili. Jinak jsme celý večer litali po celé škole, hráli schovku, fotbal, dělali různé vylomeniny a byl to velice zajímavý pocit mít školu jenom pro sebe. Trošičku horší bylo to ranní vstávání, protože někdo usnul až nad ránem a když někomu začal v šest hodin ráno zvonit budík a to fakt nahlas, tak to nebylo úplně příjemné. Jsme ale strašně rádi, že jsme ve škole

mohli přespát a určitě si to zase chceme někdy zopakovat. Byl to fakt skvělý večer, který jsme krásně se vším propojili.

Moc děkujeme paní učitelce třídní, že se s námi do přespání zapojila a užila si to s námi.

Helena Rapánová, 7. A

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA NA NAŠÍ ŠKOLE

Každoročně se na začátku ledna koná tradiční Tříkrálová sbírka, do které se zapojují tisíce dobrovolníků po celé české republice. I letos se naše škola aktivně podílela na organizaci i samotném průběhu sbírky a přispěla tak k podpoře těch, kteří to nejvíce potřebují.

KOLEDOVÁNÍ PRO DOBROU VĚC

Naši žáci se ve spolupráci s Charitou vydali do ulic jako tři králové a zpěvem koled přáli lidem štěstí, zdraví a pohodu do nového roku. Tento rok se v trutnovské charitě rozhodli podpořit Domácí zdravotní službu. Tým zdravotních sester je v terénu 24 hodin denně, 7 dní v týdnu a věnují se klientům v jejich domácnostech. Službu poskytují jak pacientům, kteří potřebují například rehabilitace, indikaci léků, ale také pacientům, kteří se léčí s chronickým onemocněním a jejich zdravotní stav vyžaduje každodenní zdravotní péči.

Velký dík patří nejen všem žákům, kteří se do sbírky zapojili, ale také všem lidem, kteří finančně přispěli. Vaše štědrost a ochota pomáhat udělala radost mnoha lidem a přispěla k lepšímu životu těch, kteří to nejvíce potřebují.

Celkem se vybrali naši žáci – 7 100,- Kč.

Děkujeme za podporu a těšíme se na další ročník Tříkrálové sbírky!

PŘEDVÁNOČNÍ RADOVÁNKY NA NAŠÍ ŠKOLE

Vánoční čas je obdobím radosti, pohody a společně strávených chvil. Naše škola se ani letos nenechala zahanbit a připravila pro žáky, učitele i rodiče pestrý program plný předvánočních aktivit.

BAREVNÉ DNY – Abychom ještě více navodili sváteční atmosféru, uspořádali jsme barevné dny. Jeden den jsme přišli všichni v bílém oblečení, další den se nesl ve znamení zelené a červené – tradičních vánočních barev. Nechyběl ani oblíbený pyžamový den, kdy si žáci i učitelé mohli užít školu v pohodlí svého nočního úboru.

VÁNOČNÍ JARMARK – Jednou z nejoblíbenějších akcí byl tradiční hornomárvovský jarmark, kde si návštěvníci mohli zakoupit krásné ručně vyráběné dekorace, perníčky či svíčky.

ŠERPOVÁNÍ DEVÁTÉ TŘÍDY – Jedním z nejdůležitějších okamžiků předvánočního období bylo slavnostní šerpování žáků deváté třídy. Tento obřad symbolizoval jejich poslední rok na naší škole a připomněl jim, jak rychle se blíží jejich velké finále.

VÁNOČNÍ BESÍDKY – Před samotnými prázdninami proběhly třídní vánoční besídky, kde si žáci společně poseděli, zazpívali koledy, nadělili drobné dárečky a sdíleli radostné okamžiky.

Děkujeme všem, kteří se na přípravě těchto aktivit podíleli, a těšíme se na ty další.

BŘEZEN – MĚSÍC KNIHY

Je březen – měsíc knihy. Proto se žáci druhé a čtvrté třídy vydali na návštěvu knihoven, nejprve naší školní a pak i Obecní knihovny v Horním Maršově.

Pro většinu dětí to nebyla první návštěva, a tak jsme si mohli jen zopakovat, jak se máme v knihovně orientovat, nebo jaké knihy jsou pro nás vhodné. Nemohlo samozřejmě chybět ani prohlížení samotných knížek nebo plnění jednoduchých úkolů od našeho „knihovníka“ pana učitele Laubeho.

Hlavním účelem však bylo děti motivovat a podporovat jejich vztah ke čtení. Děkujeme za návštěvu!

Mgr. Petra Libřická

MARŠOV DO TOHO!

S tímto heslem vyvedeným v barvách na kartonu vyrazili maršovští lyžařští borci reprezentovat naši školu na přebor škol v obřím slalomu „Úpské údolí“, který se konal 5. března na sjezdovce Duncan. V nabitě konkurenci lyžařů z Pece pod Sněžkou, Svobody nad Úpou, Mladých Buků, Janských Lázní, Černého dolu a Rudníku se ROZHODNĚ neztratili!

Za mohutného povzbuzování spolužáků a rodičů vybojovali jednu stříbrnou (Adam R., 9. ročník) a tři bronzové medaile (Jonáš Č., 3. r., Magdaléna S., 4. r. a Damián B., 6. r.)! Nebýt nemocí, které části našich borců a borkyň nedovolily svištět mezi slalomovými tyčemi, tak bychom drahých kovů přivezli jistě víc. Ale to nevadí! Je to skvělá motivace do příštího roku! Všichni zúčastnění zaslouží velkou pochvalu. Reprezentovali Horní Maršov, věru čestně!

Mgr. Štěpánka Šichová

Zveme rodiče dětí a žáků na setkání na téma BEZPEČÍ NA INTERNETU – PRO ZŠ A MŠ

25. 3. 2025 (úterý) od 16:00 na ZŠ a MŠ Horní Maršov
(potvrzení účasti do 21. 3. 2025)

Cílem setkání preventisty s rodiči je:

- podpořit rozvoj jejich dovedností, znalostí a kompetencí v oblasti prevence prostřednictvím zvýšené osvěty
- seznámit účastníky s aktuálními riziky v kyberprostoru, naučit je včas tato nebezpečí rozpoznat a ukázat, jak se účinně bránit vůči podvodníkům, neboť kriminalita v on-line prostoru každoročně roste...
- reálném světě, s chováním v on-line prostředí, kde se často pohybují s menší opatrností
- vysvětlit, proč je důležité aktivně se angažovat v on-line aktivitách svých dětí a nezanedbávat jejich výchovu v kyberprostoru
- vysvětlení pojmu kyberšikana a rady, jak se před ní chránit

Lektoruje por. Bc. Lukáš Vincenc, komisař a policejní preventista, Policie ČR – KŘP Královéhradeckého kraje. Po oficiálním programu bude následovat možnost individuálních konzultací.

Konkrétní témata cyklu:

- Jak se svět on-line liší od toho off-line a jaké jsou klíčové rozdíly
- Proč děti věří každému, koho potkají on-line, a jak tomu předcházet.
- Jak malé detaily mohou mít velký dopad na bezpečnost a komunikaci na internetu
- Jak se děti cítí bezpečně doma, ale mohou čelit nebezpečím i tam, kde si to neuvědomují
- Co všechno může být "zdarma" on-line a jaké osobní informace jsou za to vlastně získávány
- Jak si ověřovat informace a proč bychom neměli automaticky věřit všemu, co se na internetu objeví

Svoji účast potvrďte do výše uvedeného termínu v hostitelské škole (ústně, telefonicky, e-mailem): **ZŠ a MŠ Horní Maršov – Mgr. Hloušková Eva, 603 950 358, eva.hlouskova@zshornimaršov.cz**

Akce se koná v rámci projektu MAP Trutnovsko IV

Nabízíme

Den otevřených dveří
Staňte se na den žákem naší školy

NAŠE ŠKOLA - NAŠE DĚTI

Individuální přístup

Spolupráce s obcí

Exkurze a výlety

Aprobovaní učitelé

Úspěšnost přijetí na SŠ

Kavárny pro rodiče

Mimoškolní aktivity

Rodinné prostředí

Termín si můžete domluvit na
tel:603 950 358

KAVÁRNA PRO RODIČE

25.3.2025 OD 16:00

Přijďte si s námi popovídat o škole, o dětech,
o tom, co vás trápí, a také o nástrahách a
možnostech internetu (např. kyberšikana)

ZÁKLADNÍ ŠKOLA V HORNÍM MARŠOVĚ

VÁS ZVEVE ČTVRTEK 10. 4. 2025 OD 15.00 DO 17.00
NA

ZÁPIS ŽÁKŮ DO 1. TŘÍDY

CO VÁM NABÍZÍME:

- ✓ VÝUKU V ŠKOLNÍ BUDOVĚ S MODERNĚ VYBAVENÝMI UČEBNAMI (jednomístné lavice, relaxační koutky, nové interaktivní tabule s online připojením a výukovými programy)
- ✓ VÝUKU V MENŠÍCH TŘÍDNÍCH KOLEKTIVÁCH A INDIVIDUÁLNÍ PŘÍSTUP
- ✓ PESTROU NABÍDKU MIMOŠKOLNÍ ZÁJMOVÉ ČINNOSTI (keramická dílna s pecí a hrnčířským kruhem, kroužek železničních modelářů, sportovní kroužek, počítačový kroužek, kroužek angličtiny, hrátky s přírodou, nabídka společnosti rytířů – kroužky podle zájmu)
- ✓ VÝUKA ANGLIČTINY JIŽ OD 1. TŘÍDY A VÝUKU V NOVÉ JAZYKOVÉ UČEBNĚ
- ✓ NADSTANDARDNĚ VYBAVENOU POČÍTAČOVOU UČEBNU S NEOMEZENÝM PŘÍSTUPEM K INTERNETU, DATAPROJEKTOREM, 3D TISKÁRNAMI A ŠIROKOU NABÍDKOU VÝUKOVÝCH PROGRAMŮ KE KAŽDÉMU PŘEDMĚTU JAK NA 1., TAK NA 2. STUPNI (po modernizaci v roce 2021)
- ✓ RANNÍ I ODOPOLEDNÍ DRUŽINA (od 6.30 do 16.00)
- ✓ MIMOŘÁDNÁ PÉČE ŽÁKŮM S VÝVOJOVÝMI PORUCHAMI UČENÍ + LOGOPEDICKÁ PREVENTISTKA (výukové programy pro žáky se svp, jako je včelka aj.)
- ✓ INTERNETOVÉ ŽÁKOVSKÉ KNÍŽKY PŘÍSTUPNÉ Z JAKÉHOKOLI POČÍTAČE PŘIPOJENÉHO K INTERNETU, KOMUNIKACE PROSTŘEDNICTVÍM APLIKACE BAKALÁŘI
- ✓ VYUŽÍVÁNÍ MODERNÍCH METOD (google classroom, kahoot, google formuláře, wordwall, learningapps, toglic aj.)
- ✓ VYUŽITÍ SPORTOVNÍHO AREÁLU, SPORTOVNÍHO VYBAVENÍ VE ŠKOLE A POČÍTAČOVÉ UČEBNY I MIMO VÝUKU
- ✓ PRAVIDELNÉ PROJEKTOVÉ DNY (Čarodějnice, Velikonoce, Mikuláš) A AKCE PRO VEŘEJNOST (Zpívání na schodech, Hornomaršovský jarmark)
- ✓ KAVÁRNA NEJEN PRO RODIČE (posezení s rodiči spojené s diskusí nebo přednáškou)
- ✓ TŘÍDNÍ SCHŮZKY NA 2. STUPNI – UČITEL – ŽÁK – RODIČ
- ✓ PLAVECKÝ A LYŽAŘSKÝ VÝCVIK, EXKURZE, PROGRAMY OD STŘEDISKA SEVER, KRNPu
- ✓ BEZBARIÉROVÝ PŘÍSTUP
- ✓ ZAČÁTEK VYUČOVÁNÍ JE UPRÁVEN TAK, ABY NAVAZOVAL NA PŘÍJEZDY AUTOBUSŮ

ŽÁDOST O PŘIJETÍ SI MOHOU RODIČE VYZVEDNOUT PŘEDEM

(PODLE AKTUÁLNÍ SITUACE) V ŘEDITELNĚ ZŠ, ŠKOLNÍ DRUŽINĚ, V MATEŘSKÉ ŠKOLE, NEBO PŘÍMO PŘI ZÁPISU, POPŘÍPADNĚ STÁHNOUT Z WEBOVÝCH STRÁNEK ŠKOLY (<https://www.zshornimarsov.cz/zs/formulare/>)

TELEFON: 499 874 173 (sekretariát) — e-mail: skola@zshornimarsov.cz — <http://www.zshornimarsov.cz>

Základní škola a Mateřská škola Horní Maršov,
542 26 HORNÍ MARŠOV 89

MATEŘSKÁ ŠKOLA V HORNÍM MARŠOVĚ
ZVE VŠECHNY RODIČE S DĚTMI

K ZÁPISU DO MATEŘSKÉ ŠKOLY PRO ŠKOLNÍ ROK 2025/2026

Zápis se koná v prostorách mateřské školy
dne 13. května 2025 od 13.00 hodin do 16.00 hodin
(pravý boční vchod budovy ZŠ)

Všechny srdečně zveme k zápisu.

Mgr. Eva Hloušková, ředitelka školy
Bc. Alice Havlíková, zástupkyně ředitelky pro MŠ

RODINNÉ CENTRUM HROŠÍK AKTUALITY

JEDNORÁZOVÉ AKTIVITY NA JARO A LÉTO 2025

- **12/4 Čištění řeky úpy a potoků**
tradiční čištění řeky Úpy a přilehlých potoků pod taktovkou místních rybářů
- **13/4 Beseda Otevřeně o závislostech**
dotovaná cena z projektu MPSV, pod vedením zkušeného adiktologa Ondřeje Čalovky
- **26/4 Den Země**
oslav Dne Země pod taktovkou Střediska ekologické výchovy SEVER
- **7/6 Rodinný piknik**
Pojďte s námi oslavit Den dětí! Zábavný den pro celou rodinu!
- **12/6 Den pro rodinu Trutnov**
setkání všech, kteří působí na poli rodinné politiky v celém regionu Trutnova, a tým RC Hrošík tam bude taky!

PRAVIDELNÉ AKTIVITY NA ROK 2025

- **Aktivity pro rodiče s dětmi**
 - Cvičení pro nejmenší Dráček – čtvrtek 9:30 - 12:00 dítě (cca 1 - 4 roky) + rodič
 - Cvičím jako drak - čtvrtek 16:30 - 17:30 - dítě (cca 2 - 6 let) + rodič - v tělocvičně HM
- **Volnočasové aktivity**
 - Kreativní dílna - středa 14:30 - 15:30 - děti 3+ - výtvarné techniky a tvoření z rozmanitých materiálů
 - Lesní klubík - úterý 14:30 - 16:00 - děti (3 - 6 let) -

Chtěli jste dát dítě do lesní školky? Alespoň na chvíli to vyzkoušíte, a to přímo v náručí hor. Příroda je otevřená učebnice. Pozor, po téhle procházce se budete chtít chovat ekologicky - VOLNÁ MÍSTA

- Klub mladých vědců Einstein - úterý 16:30 - 17:30 - děti (5 - 8 let) - hledat, zkoumat, experimentovat, logické hádanky, pokusy, společenské hry
- Rukodělky - čtvrtek 15:45 - 16:45 - senioři & junioři
- ruční práce tradiční i netradiční - VOLNÁ MÍSTA pro děti cca 8-18 let

* **Aktivity pro seniory**

- Rukodělky - čtvrtek 15:45 - 16:45 - senioři & junioři
- ruční práce tradiční i netradiční - VOLNÁ MÍSTA pro dospělé a seniory

CVIČENÍ PRO NEJMENŠÍ DRÁČEK

Prvotní navazování sociálních kontaktů jak pro děti, tak i pro rodiče. Pro děti je připraven program, který začíná v 10:00.

Rodiče si mohou uvařit čaj nebo kávu, společně se domluvit na dalších aktivitách, nechat si otevřít hernu i v jiný čas, nebo se domluvit na návštěvě jednoráz-

zových akcí pro děti i vzdělávacích akcí pro dospělé.

CVIČÍM JAKO DRAK

Když vám děti odrostou z Cvičení pro nejmenší, je čas nastoupit na "odpolední směnu" a zajít do tělocvičny na kroužek "Cvičím jako drak", který se pravidelně koná v tělocvičně.

Využili jsme krátkých zimních dní k tomu, abychom se pořádně protáhli, zaběhali si a společně zahráli oblíbené míčové i jiné hry. I když venku bylo chladno a tma, v tělocvičně panovala skvělá atmosféra plná energie, která nám pomohla se zahřát a posílit nejen naše tělo, ale i vzájemné přátelství a týmového ducha.

MASOPUST A DĚTSKÝ MASOPUSTNÍ KARNEVAL

Tradiční masopustní průvod pořádaný Ekologickým střediskem SEVER měl hned první zastavení u RC Hrošík. Na účastníky průvodu čekalo pohoštění a čaj.

Na průvod navazoval Dětský masopustní karneval pořádaný ve spolupráci SEVER - HROŠÍK. A tak byl tradiční program organizovaný SEVEREM rozšířen o dětské dílničky, kde si děti vyrobily kravatu nebo originální mozaikové obrázky. Celý karneval byl pak ukončen pohřbem basy.

STOJÍME ZA UKRAJINOU

24. 2. jsme si připomněli 3-leté výročí začátku invaze na Ukrajinu. Podařilo se nám zapůjčit filmové pásmo Člověk v tísní a získat dokumentární film a fotografie válečného reportéra Roberta Czepielewského. Děti si při prohlížení fotek dětí ve válečném prostředí uvědomily, v jakém prostředí jejich vrstevníci žijí.

PŘEDŠKOLÁK

Jak dítě připravit na školu? Mýtů kolem nástupu dítěte do školy existuje spousta. Je důležité vyjmenovat básničku, napočítat do deseti nebo správný úchop tužky? S odborníci na vzdělávání dětí Lenkou T. Karlík Ficovou jsme se pobavili o tom, co znamená skutečná příprava a jak jí docílit. Beseda byla finančně podpořena z MPSV.

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

RUKODĚLKY

Kroužek, který propojuje generace. Věnujeme se vědomostem našich předků a upravujeme je pro dnešní šikovné ručky. Kromě výrobků a dobrého pocitu, že se dílo podaří, si starší účastníci odnáší slovní obraty, které používá generace Alfa, a mladší zase příběhy starého Maršova. Každý sudý čtvrtek v 15:30 otvíráme brány. Přijďte mezi nás.

CHCETE SE ZAPOJIT DO CHODU RODINNÉHO CENTRA?

Hledáme lektory s nástupem od září 2025. Specializace zpěv, sport nebo kutilství. Nabízíme finanční ohodnocení, volné vstupy do herny a možnost podílet se na organizaci neziskové společnosti.

Komunikační kanály

- 605 088 277
- <https://rc-hrosik.cz/>
- rc-hrosik@seznam.cz
- Malá Ulička 229, Horní Maršov, 54226
- FB, WA skupina a aplikace Hlášení rozhlasu

RC Hrošík je prostor pro všechny.

Budte součástí i vy!

Za realizační tým Zuzana Gregar

Jaro/léto 2025

Rodinné centrum Hrošík

Královéhradecký
kraj

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

24.2.25 SPOLEČNĚ PRO UKRAJINU

Promítání filmového pásma Člověk v tísni
Dokumentární film a fotografie válečného
reportéra Roberta Czepielewského
Zastavte se kdykoliv v čase 14:00 - 17:00

1.3.25 MASOPUST

Ve spolupráci se Střediskem ekologické výchovy SEVER
Součást průvodu - zastavení před RC Hrošík
16:00 - 18:00 Dětský masopustní karneval v ZŠ H. Maršov

9.3.25 PŘEDŠKOLÁK

Co všechno by mělo umět vaše dítě před nástupem do školy?
Beseda s odborníci na vzdělávání dětí Lenkou T. Karčík Ficovou
15:00 akce pro dospělé, pro děti otevřená herna
Podpořeno MPSV

12.4.25 ČIŠTĚNÍ ŘEKY ÚPY

Ve spolupráci s Rybáří Horní Maršov
Na konci společné opékání u Albeřického rybníka

13.4.25 OTEVŘENĚ O ZÁVISLOSTECH

Beseda s adiktologem Ondřejem Čalovkou
15:00 akce pro dospělé, děti jen jako doprovod
Podpořeno MPSV

26.4.25 DEN ZEMĚ

Uzdravujeme přírodu a příroda uzdravuje nás
Ve spolupráci se Střediskem ekologické výchovy SEVER
Akce pro celou rodinu

7.6.25 RODINNÝ PIKNIK

Rodinné odpoledne s aktivitami pro rodiče a děti
Kulturní akce pro celou rodinu

DNY
PRO RODINU

12.6.25 DEN PRO RODINU TRUTNOV

Den plný zábavy a poučení pro celou rodinu
V Trutnově před UFFEM

termíny se mohou měnit, sledujte prosím info na webu a FB

Malá Ulička 229, 54226, H. Maršov

605 088 277

www.rc-hrosik.cz

rc-hrosik@seznam.cz

Na základě žádosti paní starostky Pece pod Sněžkou
a jako výraz dobrých vztahů a spolupráce mezi našimi
obcemi zveřejňujeme tuto pozvánku.

**Objevte školu a školku
v Peci pod Sněžkou: Místo, kde se
rodina a vzdělání potkávají v srdci
Krkonos**

Přijďte se k nám podívat!

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Prohlédněte si naše prostory a vybavení,
potkejte se s učiteli a dozvíte víc
o naší škole a školce.

Kdy? V úterý 8. dubna 2025 v době 12.00 - 16.00.

Kde? Velká Pláň 144, Pec pod Sněžkou.

Individuální prohlídku si případně domluvte na
grundova@zspec.cz

Termíny zápisů

Zápis do 1.ročníku ZŠ:

ve čtvrtek 24. dubna 2025 v čase 12.00 - 16.00

Zápis do mateřské školy:

ve dnech 12.-13.května 2025, v čase 9.30 - 10.30

Sledujte nás na sociálních sítích

Facebook: Základní škola a Mateřská škola Pec pod Sněžkou

Instagram: @zsmspec

MARŠOVSKÝ MASOPUST

První březnovou sobotu prošel Horním Maršovem tradiční masopustní průvod. Před začátkem se účastníci mohli nejdříve posilnit vydatným masopustním obědem na DOTEKu, vypůjčit si žertovný kostým do průvodu či vyrobit jednoduchou masku, a zejména děti si užily žertovné hrátky na zahradě DOTEKu. Po krátkém představení tradičních masopustních masek vyrazil dlouhý průvod do obce. K dobré náladě v průvodu přispěla kapela Marta a Rasputin. Ani tentokrát nechyběly tradiční vinšovací zastávky na hlavní ulici – vesele se vinšovalo u vinotěky, u kadeřnice Šárky, ve Ski servisu u Drahníků, nově se mezi zastávky letos přidalo rodinné centrum Hrošík. Bujaré veselí vyvrcholilo na náměstí popravou masopustní kobyly, která tak byla potrestána za vše špatné, co se v Maršově minulý rok odehrálo, včetně onemocnění pana starosty, kterému jsme letos nemohli popřát. Masopustní oslavu uzavřel v pozdějším odpoledni maškarní karneval pro děti v Pohádkovém sále ZŠ, na jehož realizaci se spolu se SEVERem podílelo rodinné centrum Hrošík výtvarnými dílničkami. Za SEVER Horní Maršov bychom chtěli poděkovat všem, kteří na vinšovacích zastávkách poskytli účastníkům průvodu bohaté občerstvení – manželům Drahníkovým, Šárce Řehákové, manželům Klimešovým z vinotěky a týmu z RC Hrošík. Děkujeme kapele Marta a Rasputin za hudební doprovod v průvodu a na karnevalu a RC Hrošík za spolupřátelství. Děkujeme také těm, kteří nám darovali ceny do dětské tomboly – manželům Řehákovým, Veselému výletu a Sýrárně. Poděkování patří také všem, kteří pomohli a podpořili masopustní rej svou účastí.

Šárka Škodová, SEVER

Středisko ekologické výchovy SEVER vás zve na tyto akce pro veřejnost:

DEN ZEMĚ 2025

Letos na téma „Uzdravujeme přírodu, příroda uzdravuje nás“

Zapište si do svých diářů sobotu 26. dubna, kdy vám nabídneme celodenní zajímavý program pro všechny generace.

Dopoledne 3 tematické vycházky:

- Za tajemstvím žabího života pro rodiny s menšími dětmi
- Ochutnávka divoké přírody – co vše se dá v přírodě jíst
- Lesní mysl – relaxačně sebezorgová vycházka pro dospělé

Od 13 hodin se pak v areálu základní školy bude konat již tradiční jarmark místních výrobců. Součástí bude i stezka s úkoly pro děti, tvořivé dílny, ochutnávka salátů a pomazánek, ochutnávka pokrmů z divoké přírody, projížďky na koni a poníkovi.

V 15 hodin se můžete těšit na dětské hudební vystoupení a od 17 hodin je na programu divadelní představení Vivat kompostela.

Pro aktuální informace sledujte webové stránky dotek.eu, fb ekocentrum dotek nebo plakáty na nástěnkách.

FESTIVAL DOTEKY 2025

23. ročník hudebně – divadelního festivalu proběhne v sobotu

14. června v areálu DOTEK. Cílem festivalu je zviditelnovat Horní Maršov jako místo zajímavých památek a alternativní kultury, představit regionální umělce a podpořit rodinnou společenost.

Aktuální informace o programu budou na www.dotek.eu a na fb ekocentrum dotek a fb festival doteky.

Příměstský tábor na DOTEKu

**Týden plný zážitků
a poznání v přírodě pro
děti ve věku 5-10 let**

**Se zkušenými lektorkami SEVERu
Zdeňkou Netolickou a Šárkou Škodovou
budou děti prozkoumávat, co v Krkonoších žije
a roste. Zažijí spoustu her a legrace.**

25. 8. – 29. 8. 2025

**Dům obnovy tradic, ekologie
a kultury DOTEK v Horním Maršově**

V ceně je péče, celodenní program, pomůcky
materiál, oběd o dvou chodech
z naší kuchyně na DOTEKu

Přihlášky ZDE

**Každý den
od 8.00
do 16.30**

**Cena:
2700,-**

Kontakt: Šárka Škodová, tel. 739 203 208
sarka.skodova@ekologickavychova.cz

LETNÍ TÁBOR

16. – 26. 7. 2025

Horní Maršov, Krkonoše

KRKONOŠSKÉ DOBRODRUŽSTVÍ

**Středisko ekologické výchovy SEVER pořádá
letní dětský tábor pro milovníky přírody.**

Co vás čeká?

Vícedenní putování krkonošskou krajinou,
osobní i skupinové výzvy, mnoho času v přírodě,
malá skupina dětí, noví kamarádi
a dál se nechte překvapit...

Určeno dětem ve věku 11–15 let.

Cena **6900,-** při přihlášení do 31. 3. **6210,-**

V případě zájmu nás kontaktujte:
milada.dobiasova@ekologickavychova.cz
+420 734 310 967

Maršovský zpravodaj | číslo 1 / 2025 | Březen 2025

Náklad 500 kusů | Zdarma | Vydává Obec Horní Maršov

Maršovský zpravodaj | číslo 1 / 2025 | březen 2025 | Náklad 500 kusů | Zdarma | Vydává Obec Horní Maršov.
Redakce Ing. Pavel Mrázek, starosta@hornimarsov.cz | Grafická úprava: Filip Vancí | Tisk: Digitální tisk LUKY.CZ,
Trutnov | Registrační číslo: RR/73/99/Ri | Otištěné názory se nemusí shodovat s názorem redakce, za věcnou
správnost odpovídají autoři příspěvků. | Fotografie poskytli autoři článků, pan Pavel Křivka a Tomáš Hejdar. Dále
byly staženy z webových stránek SDH Horní Maršov. | **Uzávěrka příštího čísla: 2. 6. 2025** | Těšíme se na
vaše příspěvky – prosíme, dejte vědět o své činnosti, pište o tom, co vás v Maršově těší a co vás naopak trápí,
jak byste chtěli zlepšit veřejné záležitosti obce a jak si představujete její další vývoj.

